

تأثیر آلاینده‌ها بر سلامت شهروندان

پدیده آلودگی هوا ناشی از آلاینده‌های متعدد است و هر یک بر اساس منبع و اثرات مخربی که روی سلامت مردم و محیط‌زیست دارند، دسته‌بندی می‌شوند. سیدمحمد مهدی میرزایی قمی، مدیرعامل شرکت کنترل کیفیت هوای تهران برای آشنایی بیشتر شهروندان با دسته‌بندی‌های آلاینده‌های پایتخت مباحثی را در قالب یادداشت مطرح کرده است که با توجه به گستردگی موارد مطرح شده در ۲ قسمت منتشر می‌شود که در ادامه، قسمت اول را می‌خوانید.

تعریف آلودگی هوا

آلودگی هوا عبارت است از وجود هر نوع آلاینده اعم از جامد، مایع، گاز و تشعشع پرتوزا و غیرپرتوزا در هوا به مقدار و در زمانی که کیفیت زندگی را برای انسان و دیگر جانداران به خطر بیندازد و یا به آثار باستانی و اموال خسارت وارد آورد. آلاینده‌های هوا از نظر منشأ و اثرات بهداشتی، بسیار متعدد بوده و بررسی تمامی آنها عملاً غیر ممکن است. بنابراین عموماً گروهی از آلاینده‌های هوا به نام آلاینده‌های معیار شامل منواکسید کربن (CO)، ازن (O3)، ذرات معلق (PM2.5-PM10)، دی‌اکسید نیتروژن (NO2) و دی‌اکسید گوگرد (SO2)، با توجه به اثرات بهداشتی و گستردگی منابع انتشار آنها در اندازه‌گیری‌های مداوم مورد مطالعه قرار می‌گیرند.

معرفی آلاینده‌های معیار، منابع انتشار و اثرات بهداشتی

ذرات معلق

ذرات معلق شامل مخلوطی از ذرات جامد و قطرات مایع در هواست که بیشتر با توجه به اندازه، طبقه‌بندی شده است و می‌تواند به‌طور مستقیم منتشر شده (ذرات اولیه) و یا بر اثر واکنش‌های فتوشیمیایی در جو تشکیل شود (ذرات ثانویه).

تقسیم‌بندی ذرات معلق

■ ذرات بزرگ با قطر کمتر از ۵۰ میکرومتر (µm) به‌عنوان کل ذرات معلق (TSP) طبقه‌بندی می‌شوند. این سایز از ذرات معمولاً در هوا به‌ویژه در نقاط گرم و خشک وجود داشته و بدون ایجاد موارد حاد بهداشتی، موجب کاهش میدان دید می‌گردد.

■ PM10 / متشکل از ذرات معلق کمتر از ۱۰ میکرومتر (در حدود یک هفتم قطر یک تار موی انسان) هستند. این ذرات که یکی از آلاینده‌های معیار به شمار می‌رود، می‌تواند ناشی از احتراق سوخت دیزل، پروسه‌های مختلف صنعتی و نیروگاهی، اجاق چوبی و شومینه، فعالیت‌های کشاورزی و جنگلداری، گردوغبار جاده و آتش‌سوزی جنگل‌ها باشد. غلظت این آلاینده با گسترش خشکسالی و وقوع توفان‌های گردوغبار، افزایش می‌یابد.

■ PM2.5 / ذرات معلق کمتر از ۲.۵ میکرون، مهم‌ترین آلاینده شهر تهران بوده و به‌طور مستقیم از ذرات اولیه و یا از طریق واکنش‌های ثانویه گازهای SO2، VOC، NOx ناشی از نیروگاه‌ها و سایر منابع تولید می‌گردد. موتور دیزل و خودروهای کاربراتوری، تجهیزات صنعتی و انواع دیگر منابع احتراق، منتشر می‌شود.

■ PM1 / ذرات با قطر کمتر از یک میکرون، شامل ذرات بسیار ریز ناشی از احتراق سوخت‌های فسیلی، گرد و خاک، یخت‌ویز و سایر منابع هستند که ویروس‌ها و باکتری‌ها نیز در این طبقه‌بندی قرار دارند. این ذرات به‌دلیل اندازه بسیار ریز و جذب و تسخیر آسان از طریق ریه و ورود به جریان خون، آسیب‌رسان‌ترین گروه ذرات معلق هستند.

اثرات

ذرات معلق بر دستگاه تنفسی و سیستم ایمنی ریه‌ها اثر گذاشته و سبب تشدید بیماری‌های تنفسی، قلبی و عروقی می‌شود. اندازه ذرات، عامل اصلی در تعیین ورود ذرات به قسمت‌های مختلف ریه‌ها و عمق نفوذ ذرات است. ذرات معلق علت اصلی کاهش دید بوده و بر اکوسیستم‌های گیاهی، رنگ، مصالح ساختمانی و سطوح آسیب می‌رساند.

جمعیت در معرض خطر

تمامی افراد جامعه به‌ویژه افراد مبتلا به بیماری‌های قلبی و ریوی، سالمندان و کودکان در معرض خطر ذرات معلق ریز، خصوصاً ذرات معلق با قطر کمتر از ۲.۵ میکرون هستند.

آلاینده‌های گازی

■ آلاینده ازن (O3) / بر خلاف سطوح بالای جو که وجود گاز ازن در آن ضروری است، ازن در سطح زمین به‌عنوان یک آلاینده عمل نموده و توسط واکنش‌های مربوط به اکسیدهای نیتروژن (NOx)، ترکیبات آلی فرار (VOCs) و وایدروکربن‌ها در حضور نور خورشید ایجاد شده و به‌عنوان آلاینده ثانویه محسوب می‌شود. این گاز در سال‌های اخیر به‌عنوان یکی از آلاینده‌های مهم شهر تهران مطرح شده و بیشترین غلظت آن در ماه‌های گرم سال و به‌ویژه در ساعات آفتابی بعدازظهر تولید و منتشر می‌شود.

■ منابع / منابع اصلی انتشار این آلاینده، NOx و VOCs خروجی از اگزوز خودروها، انتشارات ناشی از تأسیسات صنعتی، نیروگاه‌ها، بخارات بنزین و حلال‌های شیمیایی هستند.

■ اثرات / آلاینده ازن، باعث تحریک مجاری تنفسی و کاهش عملکرد ریه، تشدید آسم و بیماری‌های مزمن ریه مانند آمفیزم، برونشیت، التهاب و آسیب به سلول‌های پوشاننده جدار داخلی ریه‌ها می‌شود. سایر اثرات شامل افزایش مبتلایان به بیماری‌های سیستم تنفسی با علائمی مانند درد قفسه سینه، تنگی نفس، سوزش گلو و سرگیجه است. O3 همچنین به پوشش‌های گیاهی و اکوسیستم جنگل‌ها تأثیر منفی می‌گذارد.

■ جمعیت در معرض خطر / مهم‌ترین گروه در معرض خطر، افراد مبتلا به بیماری‌های تنفسی، کودکان و بزرگسالان با فعالیت طولانی مدت در خارج از منزل هستند.

* مدیرعامل شرکت کنترل کیفیت هوای شهر تهران

جلوگیری از ۱۱۳ زمینه ایجاد فساد

طی ۱۵ ماه در شهرداری تهران صورت گرفت

گلوگاه‌های فساد در شهرداری تهران شناسایی شده‌اند، اما بسته شدن آنها کار یک روز و آرزو نیست. از میان گلوگاه‌ها، برخی بسیار تو در تو هستند و پیچ و خم‌های فراوانی دارند. البته این به‌معنای آن نیست که شهرداری تهران اساساً یک نهاد خدماتی-اجتماعی پر از فساد است، اما به هر حال گستردگی ارتباط شهرداری با مردم به‌عنوان یک روی سسکه ما چرا و ضرورت حفاظت از اموال شهر و شهروندان به‌عنوان روی دیگر سکه، سبب شده تا طی ۱۵ ماه گذشته، مبارزه با فساد، جزو مهم‌ترین اولویت‌های کاری مدیریت ششم شهر تهران قرار گیرد. به گزارش همشهری، اینکه در گذشته چه میزان فساد در شهرداری تهران رخ داده و چه بر خور دی با عاملان باید صورت بگیرد، اگر چه مهم به حساب می‌آید، اما تمام ماجرا نیست؛ چرا که باید اقداماتی انجام شود تا از این پس، راه و منفذی برای فساد،

گزارش

وجود نداشته باشد. شناسایی گلوگاه‌ها از این نظر اهمیت داشته و قدرت‌الله گودرزی، رئیس سازمان بازرسی شهرداری تهران، راهکار بستن گلوگاه‌ها و مانع‌ها را هوشمندسازی می‌داند. او می‌گوید: «ویگرد هوشمندسازی، مهم‌تر از گذشته است؛ یعنی باید، بعد از این را بسازیم، نه به این معنا که گذشته را رها کنیم، بلکه باید با دقت و عدالت به گذشته بپردازیم. منظور از اقدام هوشمندانه این است که همه تلاش کنیم بعد از این فسادی صورت نگیرد و کسی به بیت‌المال دست‌اندازی نکند.» گودرزی رفع مسئله تعارض منافع، حذف مراجع حضوری انسان و کاغذ و فرایند الکترونیکی کردن امور و از جمله اقداماتی عنوان می‌کند که در این باره می‌توان انجام داد. اینگونه تا حد امکان از مراجع شهروندان به دستگاه‌ها و مجموعه‌های شهرداری کاسته می‌شود. او می‌گوید که در این فرایند بسیاری از موارد تخلف از جمله تبانی‌ها، رشوه‌ها و جعل‌ها از بین می‌رود.

اقدامات در دستور کار

- اصلاح فرایندهای سازمان املاک و مستغلات
- تهیه داشبورد دعاوی حقوقی
- الکترونیکی کردن معاملات در شهرداری تهران
- امکان تبادل اطلاعات سامانه‌های مختلف شهرداری
- تعیین قیمت واحد برای غرفه‌ها و مجموعه‌های وابسته به شهرداری
- آسیب‌شناسی حوزه مدیریت پسماند و شبکه‌های مخابراتی آن
- تهیه دستورالعمل اجرایی و شیوه‌نامه حمایت و صیانت از گزارشگران فساد

۷ کار گروه تشکیل شده

در شهرداری برای مقابله با فساد

- هماهنگی و نظارت
- رفع تعارض و شفافیت
- اصلاح نظام اداری و جمع‌سیاری
- انضباط مالی
- اصلاح الگوی مصرف و منابع
- هوشمندسازی
- شهرسازی و خدمات شهری

نظرسنجی از مردم برای اولویت‌بندی ۲ هزار پروژه عمرانی تهران از شنبه آغاز می‌شود

از شنبه، من هم شهر دارم

گفت: «در برنامه «من شهر دارم» قرار است با کمک پرسنل شهرداری تهران و مردم به پیشرفت و آبادانی شهر کمک کنیم. قرار است در مورد ۲ هزار پروژه تهران از مردم نظر سنجی شود که از صبح شنبه این کار به مدت ۲ هفته انجام می‌شود.» به گفته او از طریق اولویت‌گذاری و پیشنهاد‌های جدید شهروندان، شهرداری قادر خواهد بود اولویت و اهمیت پروژه‌ها را بسنجد. همچنین امکان تجمیع و بررسی پیشنهاد‌های جدید (به جز ۲ هزار پروژه) فراهم می‌شود تا در بودجه سال ۱۴۰۳ نیز لحاظ شوند. محضر نیا تأکید کرد که برای کمک به تحلیل داده‌ها، وارد کردن سن، جنس و تحصیلات مهم است تا در ارزیابی‌ها به داده‌های آماری واقعی نزدیک شوند.

برای اتصال به برنامه «من شهر دارم»، کافی است تا شهروندان از طریق درگاه اطلاع‌رسانی manshahrdaram.tehran.ir اقدام کنند و سپس مراحل روبه‌رو را به ترتیب پیش ببرند.

پروژه‌های مورد نظر مردم در بودجه ۱۴۰۲ لحاظ می‌شوند

امیر شهرابی / مدیرکل برنامه و بودجه شهرداری تهران: یکی از راه‌های ارتعاب گرفتن با مردم، فضای مجازی است؛ سوابقه این کار در دولت بوده تا درباره پروژه‌های کشور سؤال شود، اما تجربه پرسش رو در رو و حضوری با مردم در رابطه با پروژه‌های شهری، شیوه جدیدی است که برای نخستین بار در شهرداری تهران قرار است اجرا شود. این که پروژه‌های عمرانی با نظر مردم اجرایی شود، شیوه جدیدی است که نیاز به فرهنگ‌سازی دارد. بنابراین این شهردار تهران تکلیفی بر عهده ما قرار داده است مبنی بر اینکه درباره پروژه‌هایی که قرار است در سال ۱۴۰۲ اجرا می‌شود، از

نقل قول خیر

تسهیلات برای خرید موتور برقی
جلال بهرامی، معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهردار تهران: برای موتورهای برقی تا ۵۰ درصد نرخ آنها را تسهیلات پرداخت می‌کنیم. تأمین مالی توسط شهرداری انجام شده و با تولیدکنندگان داخلی هم رایزنی شده و اولویت با کسانی است که برای کار از موتور استفاده می‌کنند.

جمع‌آوری مخازن زباله با تفکیک از مبدا
رضاشرفی، مدیرعامل سازمان مدیریت پسماند شهرداری تهران: جمع‌آوری مخازن، یکی از اهداف ما در حوزه پسماند است و اگر در شرایط فعلی مخازن را حذف کنیم، شاید پروژه ام.آر.آف یکی از ارکان خود را از دست بدهد؛ بنابراین زمانی این کار محقق می‌شود که تفکیک از مبدا را کاملاً محقق کنیم.

عکس خبر

عکس همشهری امیر پندار

آرزوی برگزاری جشن تولد رایان رشتاک، پسر بچه‌ای که علاقه زیادی به مترو دارد، در ایستگاه متروی شهرک آزمایش محقق شد. در این جشن خانواده رایان و تعدادی از دوستانش حضور داشتند.

خبر

واگذاری قبر با کد ملی

محمدجواد تاجیک، مدیرعامل سازمان بهشت‌زهر(س) از پیش‌فروش قبر خبر داد و گفت: «برای جلوگیری از هرگونه سوءاستفاده در این امر، به هر کد ملی صرفاً یک پلاک قبر واگذار می‌شود و شرایط انتقال سند قبر به دیگران نیز برداشته شده است.» به گزارش همشهری، روابط عمومی سازمان بهشت‌زهر(س) در اطلاعیه‌ای اعلام کرد که با توجه به ضرورت اصلاح شرایط و فرایندهای موضوع حق واگذاری استفاده از قبور (پیش‌فروش) در بهشت‌زهر(س) و لزوم اتخاذ روش‌های شفاف‌تر در راستای ایجاد عدالت شهروندی، سازمان بهشت‌زهر(س) تسهیلات و سامان بخشی به موضوع پیش‌فروش قبور که یکی از اصلی‌ترین خواسته‌های مردمی محسوب می‌شود را در دستور کار خود قرار داده است. طبق شرایط جدید، اولویت حق استفاده از قبور در قطعات قدیمی به افرادی واگذار می‌شود که یکی از بستگان درجه یک متقاضی در آن قطعات، مزار داشته باشند. در پیش‌فروش قبور، هزینه ۲ طبقه از ۳ طبقه پیش‌فروش شده، در زمان فروش دریافت خواهد شد و هزینه یک طبقه دیگر نیز در آینده با نخستین دفن، به نرخ مصوب روز از خانواده متوفی دریافت خواهد شد. همچنین ۳۰ درصد از ظرفیت قبور خالی قطعات قدیمی به‌عنوان ذخیره دفن روز، پیش‌فروش نخواهد شد تا امکان دفن در قطعات قدیمی در آینده نیز برای متقاضیان همچنان وجود داشته باشد. موضوع پیش‌فروش قبور، بیش از ۲ دهه است که در بهشت‌زهر(س) انجام می‌شود و نرخ گذاری آن نیز توسط شورای شهر صورت می‌گیرد.

عدد خبر

۶۰۰۰ پرونده

حمیدرضا صارمی، معاون شهرسازی و معماری شهرداری تهران، در مورد وضعیت کمیسیون ماده ۱۰۰ و جریمه‌های حاصل از آن گفت: «در مورد ماده ۱۰۰ تلقی اشتباهی وجود دارد که شهرداری از محل ماده ۱۰۰ درآمد زیادی کسب می‌کند؛ درحالی‌که این گونه نیست و کمتر از ۰.۱ درصد درآمدهای شهرداری به‌صورت سالانه از این محل است.» او افزود: «به‌طور معمول سالانه ۵ الی ۶ هزار پرونده ساختمانی صادر می‌شود که تقریباً ۹۰ درصد پرونده‌ها به ماده ۱۰۰ ارجاع داده می‌شود؛ چرا که این اتفاقاتی در ساخت‌وساز و در زمان اجرا رخ می‌دهد که از ۱۰ متر به بالا تخلف صورت می‌گیرد.»

۴ درصد

مدیرکل رفاه، تعاون و خدمات اجتماعی شهرداری تهران از تخصیص وام ۴ درصدی به کارکنان از کارافتاده و بیماران خاص خبر داد. محمد بنی حسن گفت: «۱۶۰۰ همکار شهرداری تهران و خانواده آنها دچار بیماری خاص صعب‌العلاج شده‌اند و تعداد معلولان با درجه شدید ۳۹۵ نفر هستند. درحالی‌که سازمان‌های موظف در امر خدمت‌رسانی به این قشر از پرداخت حقوق قانونی و به حق آنان سر باز می‌زنند، شهرداری تهران هم قانون استخدامی معلولان مبنی بر تخصیص ۳ درصد ظرفیت‌های استخدامی را رعایت کرده است.»